

MEZIŘÍČSKÉ KALENDÁRIUM ŘÍJEN 2010

8.10.1860 – se narodil JUDr. Alois Mikyška mladší, advokát ve Valašském Meziříčí. Po sebevraždě svého otce – starosty Valašského Meziříčí - město opustil. Později působil jako advokát ve Vídni a krátkou dobu v Praze, kde také 2. prosince 1927 zemřel. – **150 let**

10.10.1855 – zahájen provoz sklářské huti firmy S.Reich a spol. v Krásně. Budovy sklárny byly postaveny nákladem velkostatku Eugena Kinského, vnitřní vybavení pořizovali nájemci, tedy židovská rodina Reichů. Židé v té době nesměli vlastnit nemovitosti. Teprve později po změnách legislativy mohli nemovitosti Reichové odkoupit. – **155 let**

13.10.1875 – se narodil v Břesovicích katolický kněz Eduard Kavan. Na kněze byl vysvěcen v roce 1899, působil ve Valašském Meziříčí. Byl odpůrcem volby T.G. Masaryka do říšské rady. V roce 1913 byl zvolen do Moravského zemského sněmu. Po první světové válce se stal místostarostou Valašského Meziříčí, v roce 1925 byl zvolen senátorem za Československou stranu lidovou, v roce 1929 mandát obhájil. Od 1.5.1934 byl jmenován proboštem Kolegiální kapituly u svatého Mořice v Kroměříži. Zemřel 30.7.1935 v Kroměříži. – **135 let**

15.10.1865 – se narodil ve Valašském Meziříčí spisovatel Metoděj Jahn. Vystudoval valašskomeziříčské gymnasium. Byl učitelem v Zašové, Komárovicích a ředitelem školy v Rožnově pod Radhoštěm. Psal knihy z valašského prostředí (Nevzešlo ráno, Zapadlé úhory, Selský práh, Slunečná paseka a jiné). Zemřel 14.9.1942 v Hranicích. – **145 let**

Zastavujeme se blízko mlýnské strouhy na Hemách, jak se říkalo části Valašského Meziříčí za Bečvou. Rozhlížíme se a skoro toho koutku ani nepoznáváme, jak se změnil. Dříve tu stávala stará dřevěná chalupa s hospodářskými budovami, vroubená z části ovocným stromovím a z nitra hlasně hrčely tři tkalcovské stavy od rána do večera. Tři bratři tkali tam za stavem, ale mého otce tam nebylo. Učil se v Holešově kožešníkem. Tato chalupa byla otcovým rodištěm.

(Ze vzpomínek Metoděje Jahna z knihy Metoděj Jahn – člověk a dílo vydané Moravským kolem spisovatelů v roce 1925)

21.10.1875 – se narodil ve Valašském Meziříčí spisovatel a dramatik Adolf Bogner. Přispíval krátkými fejetony a básněmi do Novin zpod Radhoště a dalších novin a časopisů, později se věnoval dramatické tvorbě. Již v roce 1898 vydal básnickou sbírku Dělník zpívá. Napsal 53 divadelní hry, některé z nich byly přeloženy do slovenštiny, jiné zase vysílal ostravský rozhlas. Vydal také prózy Obrázky z rodného kraje a Obrázky z valaských kútů, napsané ve valašském nářečí. Otec malířky Marie Bognerové. Zemřel 3.11.1947 ve Valašském Meziříčí – **135 let**

Bognerova komedie „Michal a Matěj domobranci“ , kterou naši ochotníci sehráli za režie autorovy v neděli 4. prosince a opakovali ve svátek 8. prosince, útočila na bránici, která se nepřestávala smíchem otrásat. Zvláště u těch, kteří už znali prehistorii hrdinů Michala a Matěje.

(Noviny zpod Radhoště, ročník 1921)

25.10.1930 – se narodil v Olomouci klavírní virtuóz Antonín Jemelík. Své mládí prožil ve Valašském Meziříčí. Hudbu studoval i v Paříži a Varšavě. Byl laureátem klavírních soutěží (Buenos Aires). Věnoval se i kompozici. Psal také verše, které vyšly s ilustracemi L. Jiřincové pod názvem Prosvětlení. Zemřel za záhadných okolností 14.1.1962 v Praze. – **80 let**

27.10.1925 – byl poprvé v parku Botanika odhalen pomník T.G.Masaryka. Autorem busty z bílého mramoru byl Emil Hlavica, podstavec navrhl architekt Josef Místecký. Z nařízení německých úřadů byla busta v roce 1940 odstraněna a její další osud není znám. – **85 let**

28.10.1885 – se narodil ve Strážnici advokát JUDr. Jaroslav Dorazil. V roce 1903 se jeho rodina přestěhovala do Valašského Meziříčí. Stal se jednatelem Akademického klubu Palacký, podporoval volbu T.G. Masaryka za poslance za říšské rady, stál u zrodu tzv. létajících knihoven, které zprostředkovávaly četbu i obyvatelům venkova, byl členem abstinčního hnutí, pořádal hospodářské přednášky na venkově. Zemřel 21. 3.1962. – **125 let**